

AANHANGSEL TOT DE HANDELINGEN VAN DE GEMEENTERAAD

(Vragen van de fractie D66)

No. VR 19 047
Corsa nummer: 19.100925

Rijswijk, 19 november 2019

Gister, 21 oktober 2019, werd onderstaande bekend:

“De VN-rapporteur voor de mensenrechten Philip Alston heeft ernstige zorgen over Nederland. De reden is een systeem dat uitkeringsfraude moet opsporen. In een brief aan de rechtbank in Den Haag schrijft Alston dat het systeem in strijd is met de mensenrechten omdat het mensen met weinig geld en mensen met een migratie-achtergrond discrimineert.

Het Systeem Risico Indicatie (SyRI), van het ministerie van Sociale Zaken, maakt gebruik van een algoritme dat data van een groot aantal overheidsinstanties aan elkaar koppelt. Op basis van gegevens van eerdere fraudeurs wordt een risicoprofiel opgesteld. Vervolgens worden gegevens van burgers vergeleken met het risicoprofiel.”¹

D66 Rijswijk maakt zich ernstige zorgen en heeft de volgende vragen aan het college gesteld:

1. Maakt Rijswijk ook gebruik van het genoemde Systeem Risico Indicatie (SyRI)?
2. Zo nee, maakt Rijswijk gebruik van een ander geautomatiseerd systeem voor fraudedetectie? Zo ja (1 of 2):
3. Is transparant hoe het betreffende algoritme werkt?
4. Welke data worden gebruikt voor de fraudedetectie?
5. Zijn deze data ook specifiek voor dit doeleinde verkregen?
6. Is het college zich ervan bewust dat data alleen in dat geval voor fraudedetectie gebruikt mogen worden?
7. Is het college zich ervan bewust dat data ‘bevooroordeeld’ kunnen zijn en kunnen leiden tot het verschillend behandelen van bepaalde bevolkingsgroepen (meer controle op fraude) en zelfs tot onterechte huiszoeken en/of beschuldigingen?
8. Is Rijswijk bereid het gebruik van het fraudedetectiesysteem te heroverwegen?
9. Zo nee, waarom niet?

¹ <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2307132-vn-rapporteur-zeer-bezorgd-over-nederlands-opsporingssysteem-voor-uitkeringsfraude.html>

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

1. *Maakt Rijswijk ook gebruik van het genoemde Systeem Risico Indicatie (SyRI)?*

Nee.

2. *Zo nee, maakt Rijswijk gebruik van een ander geautomatiseerd systeem voor fraudedetectie?
Zo ja (1 of 2):*

Rijswijk maakt geen gebruik van een geautomatiseerd systeem dat werkt met algoritmes en risicoprofielen.

3. *Is transparant hoe het betreffende algoritme werkt?*

Niet van toepassing. Zie het antwoord bij vraag 1 en 2

4. *Welke data worden gebruikt voor de fraudedetectie?*

Rijswijk gebruikt alle beschikbare data uit het primaire proces (ongeacht vorm en inhoud) om fraude te onderzoeken en zodoende recht op uitkering te kunnen vaststellen. Er wordt geen gebruik gemaakt van algoritmes en risicoprofielen.

Rijswijk gebruikt alle data (ongeacht vorm en inhoud) om het recht op uitkering te bepalen, maar er wordt geen gebruik gemaakt van algoritmes en risicoprofielen.

5. *Zijn deze data ook specifiek voor dit doeleinde verkregen?*

Ja.

6. *Is het college zich ervan bewust dat data alleen in dat geval voor fraudedetectie gebruikt mogen worden?*

Ja.

7. *Is het college zich ervan bewust dat data 'bevooroordeeld' kunnen zijn en kunnen leiden tot het verschillend behandelen van bepaalde bevolkingsgroepen (meer controle op fraude) en zelfs tot onterechte huiszoeken en/of beschuldigingen?*

Ja. Daar is het college zich bewust van.

8. *Is Rijswijk bereid het gebruik van het fraudedetectiesysteem te heroverwegen?*

Rijswijk gebruikt een dergelijk systeem niet.

9. *Zo nee, waarom niet?*

Niet van toepassing. Zie het antwoord bij vraag 8.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. M. Middendorp MPC

drs. M.J. Bezuijen